

Adviesnota

Restrictief & Selectief Toelatingsbeleid

Mei 2015

De Sociaal Economische Raad

De Sociaal Economische Raad (SER) is een bij landsverordening ingesteld onafhankelijk overleg- en adviesorgaan dat de regering adviseert over allerlei belangrijke onderwerpen van sociaal-economische aard.

In de SER hebben vertegenwoordigers van werknemers- en werkgevers-organisaties en onafhankelijke deskundigen zitting. De leden van de SER bespreken allerhande aangelegenheden op sociaal-economisch gebied en brengen hierover gevraagd en ongevraagd adviezen, nota's en rapporten uit.

Met de instelling van de SER heeft de overheid het mogelijk gemaakt voor sociale partners om zich vrijelijk en ongebonden, gevraagd of ongevraagd uit te spreken over het sociaal economische beleid.

De adviezen, rapporten en nota's van de SER zijn, nadat zij door de regering openbaar zijn gemaakt, digitaal verkrijgbaar bij de SER.

Contactgegevens van de SER

Adres : L.G. Smith Boulevard 134
Oranjestad
Aruba
Telefoon : 00297-5832713
Fax: : 00297-5838956
E-mail : ser.aruba@hotmail.com

Adviesnota:

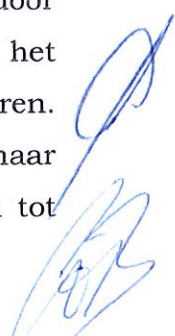
“Restrictief & Selectief Toelatingsbeleid”

Geachte Minister(s),

Het aantrekken van arbeidsimmigranten is de laatste twee decennia een manier geworden om aan de (grote) vraag naar arbeid te kunnen voldoen, hetgeen in economische zin voordelen heeft gehad voor het land. Echter arbeidsimmigratie kan - voor een land- behalve positieve ook negatieve aspecten met zich meebrengen. De Raad is van mening dat als het gaat om arbeidsimmigratie er adequaat en effectief ingespeeld dient te worden op de ontwikkelingen en behoeften van de Arubaanse arbeidsmarkt en samenleving, waarbij optimaal gebruikt dient te worden gemaakt van de mogelijkheden die de arbeidsimmigratie biedt.

De Raad heeft begrepen dat er voor de komende tijd een aantal grote projecten op Aruba gepland staan. Zo zal het aantal hotelkamers uitgebreid worden, door o.a. het bouwen van een “all-inclusive” hotel in Seroe Colorado. Ook zal er een vierbaansweg aangelegd worden tussen Oranjestad en San Nicolas, namelijk de “Green Corridor”. Verder wordt de containerhaven van Oranjestad naar Barcadera verhuisd, wordt er bij de Instituto Medico San Nicolas (IMSAN) een Oncologische Centrum gebouwd en is de uitbreiding van de Horacio Oduber Hospital (HOH) in volle gang. Daarnaast is de huidige visie van de overheid om een nieuwe economische pilaar te ontwikkelen gericht op een kenniseconomie (innovatie, wetenschap, duurzaamheid en groene energie).

Deze grote projecten zullen ongetwijfeld leiden tot een (grote) vraag naar arbeid, waarbij de verwachting is dat het aantal lokale (potentiële) arbeidskrachten die beschikbaar is, mogelijk niet voldoende zal zijn om de geplande projecten te kunnen realiseren. Hierdoor zullen bedrijven/werkgevers, arbeidsimmigranten (arbeidskrachten vanuit het buitenland) moeten aantrekken om deze geplande projecten te kunnen realiseren. Verder zal het ontwikkelen van een kenniseconomie tot gevolg hebben dat de vraag naar hoger kader arbeidskrachten sterk zal toenemen, wat mogelijk zou kunnen leiden tot een toename in de behoefte aan kennisimmigranten.

De Raad is van mening dat er in dit kader een toelatingsbeleid ontwikkeld dient te worden dat zowel **restrictief** als **selectief** is, en goed aansluit op de maatschappelijke ontwikkelingen en behoeften en dus leidt tot het voorkomen van (een toename van) maatschappelijke problemen/uitdagingen. De positieve bijdrage (toegevoegde waarde) die arbeidsimmigranten aan de samenleving kunnen leveren, moet doorslaggevend zijn in hun toelating tot de Arubaanse arbeidsmarkt.

Restrictief beleid

Bij de vraag naar arbeid dienen lokale (potentiële) arbeidskrachten te allen tijde de voorkeur te krijgen boven arbeidsimmigranten om deze arbeidsplaatsen in te vullen. Hierbij is het van belang om niet alleen een totaal beeld te hebben van het aantal werklozen/werkzoekenden die hiervoor geschikt en beschikbaar zijn of zouden kunnen zijn, maar ook van de vacatures (op basis van sector, functie, opleidingsniveau, enzovoorts). Door de (verwachte) vraag naar arbeid in kaart te brengen kan er een betere afstemming plaatsvinden met het lokale aanbod aan (potentiële) arbeidskrachten. Indien nodig dienen om-, her- en/of bijscholing alsmede re-integratietrajecten en trajectbemiddeling ingezet te worden om lokale (potentiële) arbeidskrachten te motiveren en/of geschikt/bekwaam te maken zodat zij zoveel mogelijk kans maken om een arbeidsplaats te bemachtigen.

Er dient een **restrictief beleid** gehanteerd te worden ten aanzien van het toelaten van arbeidsimmigranten. Dit restrictief beleid zou moeten inhouden dat, pas als blijkt, na voornoemd proces bewandeld te hebben, dat er geen of niet voldoende lokale (potentiële) arbeidskrachten meer beschikbaar/aanwezig zijn, er toegestaan kan worden dat werkgevers arbeidsimmigranten aantrekken. Het aantrekken van deze arbeidsimmigranten mag nimmer de werkloosheid op Aruba in de hand werken en mag dus niet ten koste gaan van de lokale (potentiële en werkwillende) arbeidskrachten. Arbeidsimmigranten dienen dus niet toegelaten te worden voor functies waarvoor (en zo lang) er een lokaal aanbod hiervoor reeds aanwezig is (zie SER rapport "Arbeidsimmigratiebeleid & Werkloosheid" d.d. november 2014).

Ten einde het aantrekken van arbeidsimmigranten niet ten koste te laten gaan van de lokale werkloosheid (zoals hierboven geschetst) dient er alvorens er toestemming gegeven wordt aan een werkgever om arbeidsimmigranten aan te trekken, te allen tijde eerst een toets op de beschikbaarheid van het lokale aanbod uitgevoerd te worden.

Selectief beleid

Momenteel kampt de Arubaanse samenleving met verschillende sociaal economische uitdagingen. Zoals onder andere de vergrijzing, de stijgende kosten van de gezondheidszorg en de druk op de sociale fondsen. Ook de infrastructuur en de woon- en schoolsector (op het gebied van beschikbaarheid, kwaliteit, capaciteit, enzovoorts) staan steeds meer onder druk door onder andere de te snel groeiende en veranderde bevolking.

De Raad vindt dat bij het aantrekken van arbeidsimmigranten hiermee rekening gehouden dient te worden. Dit kan door een **selectief beleid** te voeren waarbij (selectief) gekozen wordt voor bepaalde (profiel)groepen die bijvoorbeeld minder druk op de samenleving zullen uitoefenen en/of die juist een bijdrage hieraan kunnen leveren. Er dient daarnaast onderscheid gemaakt te worden tussen vormen van arbeidsimmigratie die op termijn tot permanent vestiging op Aruba kunnen leiden en vormen van arbeidsimmigratie waarbij de tijdelijkheid ervan strikt gehandhaafd dient te worden. Dit kan bijvoorbeeld door het strikt hanteren van niet verlengbare verblijfsvergunning (project gerelateerd) met bepaalde geldigheidsduur (voor de duur van het project), waaraan een beperkt pakket van rechten aan gekoppeld wordt. Op deze manier kunnen risico's in de vorm van sociaal economische uitdagingen zoveel mogelijk beperkt worden.

Om gewenste (profiel)groepen van arbeidsimmigranten aan te trekken/stimuleren (waar op Aruba behoefte aan is of zal zijn, zoals bijvoorbeeld kennisimmigranten) zouden de toelatingsprocedures (slechts voor deze groep) vereenvoudigd, efficiënter en versneld kunnen worden. Dit zou bijvoorbeeld kunnen door het introduceren van kortere doorlooptijden en beslistermijnen voor de gewenste (profiel)groepen. Ook zouden vergunningen voor langer dan 1 jaar verstrekt kunnen worden. Dit in het kader van integratie, maar ook zodat deze groep gewenste arbeidsimmigranten (en hun werkgevers) niet steeds elk jaar door het hele administratieve proces heen moeten gaan.

Resumerend

Arbeidsimmigratie biedt kansen en mogelijkheden, maar brengt ook risico's met zich mee, in de vorm van sociaal economische uitdagingen/problemen. Naar aanleiding hiervan is de Raad van mening dat er een stelsel van arbeidsimmigratieregulerende maatregelen tot stand gebracht dient te worden, waarbij restrictiviteit gecombineerd

wordt met selectiviteit, die zodoende de kansen optimaliseren en tegelijk de risico's zoveel mogelijk beperken. Er dient dus een **restrictief en selectief toelatingsbeleid** gehanteerd te worden.

Restrictief met dien verstande dat er een sterk stimulans/drijfveer vanuit gaat om meer en effectieve initiatieven te ontwikkelen en te hanteren om lokale (potentiële) arbeidskrachten aan de slag te krijgen alvorens er toestemming gegeven wordt om arbeidsimmigranten te kunnen halen.

Selectief in die zin dat er duidelijke keuzes gemaakt dienen te worden omtrent specifieke groepen arbeidsimmigranten (op basis van een gewenste profielschets) en waarbij de toelating hiervan eenvoudiger, efficiënter en sneller kan gebeuren. Keuzes waarbij wordt uitgesproken dat er nu of op een bepaald moment aan specifieke groepen arbeidsimmigranten, voor kortere of langere duur, op Aruba behoefte is.

De Raad legt echter nadruk op het feit dat -in het kader van het restrictief aspect van het toelatingsbeleid- er te allen tijde een arbeidsmarkttoets uitgevoerd dient te worden om te waarborgen dat het aantrekken van arbeidsimmigranten niet ten koste gaat van de lokale werkloosheid. Er dient alles gedaan te worden om de lokale potentiële arbeidskrachten ten eerste instantie te motiveren en ten tweede geschikt/bekwaam te maken om aan de slag te kunnen gaan. Het inzetten van om-, her- en/of bijscholing alsmede re-integratietrajecten en/of trajectbemiddeling dienen hierbij een essentiële rol in te spelen.

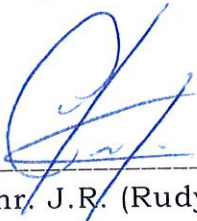
Verder is de Raad van mening dat ten aanzien van het selectief aspect, een profielschets van arbeidsimmigranten ontwikkeld dient te worden dat aansluit op de maatschappelijke ontwikkelingen en behoeften van de Arubaanse samenleving. Een dergelijke profielschets zou in ieder geval de volgende punten moeten bevatten namelijk:

- een jonge leeftijd;
- over het vereiste opleidingsniveau, kennis en ervaring beschikken;
- in goede gezondheid verkeren (strengere gezondheidscontrole vooraf);
- bepaalde kennis en/of affiniteit met de Arubaanse cultuur.

De Raad stelt voor dat de ketenpartners van het vreemdelingenketen(overleg) zich hierover buigen en met concrete adviezen/voorstellen komen ten aanzien van het ontwikkelen en hanteren van een restrictief en selectief toelatingsbeleid.

De Raad vertrouwd u hiermee naar behoren te hebben geadviseerd.

Oranjestad, 25 mei 2015

Dhr. J.R. (Rudy) Geerman
Voorzitter
Sociaal Economische Raad

Dhr. drs. Felix R.E. Bijlhout
Secretaris
Sociaal Economische Raad

L.G. Smith Boulevard 134, Oranjestad, Aruba
Telefoon: (297) 583-2713/583-6051
Fax: (297) 5838956